

V. Vaivaishoitohallitus.

Jäsenet ja virkamiehet.

Kaupungin vaivaishoitohallitukseen ovat vuoden varrella kuuluneet seuraavat kaupunginvaltuuston valitsemat henkilöt nimittäin:

Puheenjohtaja: pormestari B. Schauman; varapuheenjohtaja: alue-lääkäri, lääketieteen lisensiaatti V. Leontjeff; jäsenet: kauppapuutarhuri V. F. Sagulin, pastori E. Murén, tehtailija Hj. Fagerroos, apteekkari K. A. Aschan, tohtorinleski Fanny Hult, kauppiaas Th. Stude, valtioneuvos E. Krogius ja sahankirjanpitäjä C. F. Fagerholm; varajäsenet: vapaaherratar Anna af Schultén, everstiluutnantti R. Schulman ja varatuomari L. Collan. Helsingin kaupungin vaivaishoito-ohjesäännön mukaan on myöskin kirkko-herralla ja poliisimestarilla oikeus ottaa osaa vaivaishoitohallituksen kes-kusteluihin ja päätöksiin.

Pastori J. A. Collan on hoitanut vaivaishoitohallituksen toimitus-johtajan tehtävät, ja vaivaishoitohallituksen sihteerinä on toiminut vara-tuomari L. Collan.

Vaivaishoitohallituksessa köyhäin silmälläpitoa varten Helsingin vai-vaishoito-ohjesäännön 27 §:n johdosta olevaan henkilökuntaan ovat kuu-luneet rouvat H. von Creutlein (heinäkuun 1 päivään) ja S. Amirchanjanz sekä herrat A. Johansson ja H. Myhrberg (molemmat viimeksi mainitut niinikään heinäkuun 1 päivään). Vuoden varrella otettuina uusina tar-kastajina ovat heinäkuun 1 päivästä lähtien toimineet rouva A. Stenman, neiti E. Johansson ja herra Th. Fagerlund.

Sittenkun vaivaishoitohallitus oli katsonut välttämättömän tarpeelli-seksi järjestää erityiset köyhäin vastaanotot Sörnäsissä, tehtiin, hallituksen-jäsenen tri Leontjeffin annettua seikkaperäisen ehdotuksen asiasta, jo-syyskuun 7 päivänä 1908 kaupunginvaltuustolle esitys vaivaishoitohalli-tuksen kanslian haaraosaston sijoittamisesta mainittuun kaupunginosaan. Kirjelmässä helmikuun 16 päivästä 1909 kaupunginvaltuusto kuitenkin palautti asian vaivaishoitohallitukseen, joka maaliskuun 29 päivänä teki valtuustolle esityksen m. m. siitä:

että vaivashoitohallituksen kanslian osasto perustettaisiin Sörnäsiin ja siellä sijoitettaisiin Pengerkadun poliisitaloon;

että vaivashoitohallitukseen asetettaisiin 3,000 markan vuosipalkalla erityinen kirjanpitäjä ja kassanhoitaja, jonka vaivashoitohallitus saisi valita ja jonka velvollisuudet vaivashoitohallitus saisi, toimitusjohtajan mieltä kuultuaan, lähemmin määritellä;

että lisäksi otettaisiin kaksi kansliatehtävään hoitamiseen soveliaista, joko mies- tai naispuolista tarkastajaa (samalla köyhäinkatsojaa), jotka vaivashoitohallitus saisi valita ja joiden velvollisuudet vaivashoitohallitus, toimitusjohtajan esityksestä, saisi määrätä, sekä että näiden palkka olisi 2,400 markkaa vuodessa 500 markan korotuksin 5 ja 10 vuoden palveluksesta; sekä

että kaupungissa olevaan kansliaan saisi ottaa kirjuriapulaisen 75 markan kuukausipalkalla.

Sittenkun vaivashoitohallituksen edellä mainittu ehdotus oli huhtikuun 20 päivänä 1909 saavuttanut kaupunginvaltuuston hyväksymisen ja tarkoitukseen tarpeelliset määrärahat oli myönnetty, avattiin heinäkuun 1 päivänä 1909 vaivashoitohallituksen kanslian haaraosasto Sörnäsissä Pengerkadun poliisitalossa, Sörnäsissä Pitkäsillan pohjois- ja rautatielinjan itäpuolella asuvia köyhiä varten, ja otti vaivashoitohallitus samasta päivästä lähtien kirjanpitäjäksi ja kassanhoitajaksi työ- ja vaivaistalon konttoristin Fr. Rosendahlin sekä tarkastajiksi (samalla köyhäinkatsojiksi) rouva H. von Creutleinin (kaupungissa olevaa kansliaa varten) ja herra H. Myhrbergin (Sörnäsin kansliaa varten) sekä kirjuriapulaiseksi neiti B. Anderssonin.

Kun edellä mainitut toimenpiteet kuitenkin vaativat muuttamaan Helsingin kaupungin lokakuun 23 päivänä 1896 vahvistetun vaivashoitohjesäännön erinäisiä pykäläi toisin kuuluviksi, jätti kaupunginvaltuusto asian läänin kuvernöörin tutkittavaksi ja vahvistettavaksi, ja myöntyi kuvernööri kesäkuun 16 päivänä 1909 valtuuston päättämiin muutoksiin. Tämän johdosta muuttuivat mainitun ohjesäännön 25 §:n o mom. sekä 27 ja 28 § seuraaviksi:

25 §, o mom.: «tuon tuostakin ja vähintään kahdesti kuukaudessa laskea kassa ja kuukausittain tarkastaa tilit.»

27 §: «Vaivashoitohallituksen ja toimitusjohtajan avuksi niiden henkilöiden valvomisessa, joille vaivashoittoa on anottu, niin myöskin sellaisten henkilöiden silmällä pitämisessä, jotka vaivaistalon ulkopuolella nauttivat vaivashoittoa, sekä tietojen hankkimisessa kunnassa oleskelevista hädänalaisista ja erittäinkin lapsista, jotka eivät kotonaan saa asianmukaista hoitoa, saa vaivais-

hoitohallitus, toimitusjohtajan ehdotuksesta, valita tarpeellisen määrän tarkastusmiehiä ja köyhäinkatsojia, miehiä tai naisia; ollen kaupunginvaltuutettujen asia tarkastusmiehille ehkä annettavan korvauksen määrääminen; ja tulee vaivaishoitohallituksen myöskin antaa tarkempia ohjeita tarkastusmiesten ja köyhäinkatsojain toiminnasta.»

28 §: «Vaivaishoitohallituksen tulee palkata sihteeri ja kassanhoitaja, joka samalla on kirjanpitäjä, joiden velvollisuutena on:

1) sihteerin:

- a) tehdä esityslistat hallituksen kokouksia varten ja niissä pitää pöytäkirjaa;
- b) pitää huoli lähtevistä toimituskirjoista ja muista kansliatehtävistä sekä nimellään varmentaa toimituskirjat;
- c) tehdä kaikkien niiden luettelo, jotka vaivaishoidolta saavat hoitoa tai apua;
- d) oikeudenkäynneissä ja asianvalvomisissa ilman muuta määräystä olla vaivaishoitohallituksen asiamiehenä, hallituksen kuitenkin olematta estetty käyttämästä toista henkilöä;
- e) laatia vuosikertomusta varten tarvittavat tilastotaulukot; sekä
- f) antaa säädetyt tilastoluettelot.

2) kassanhoitajan:

- a) hoitaa vaivaishoitohallituksen osituksen mukaan vaivaishoidon kirjanpitoa niin selväpiirteisesti, että kassan tilan käy milloin hyvänsä tarkastaminen; sekä
- b) nostaa rahatoimikonttorista vaivaishoitohallituksen edeltäpäin tilaamat rahavarat, suorittaa maksettavaksi määrättyt varat ja kuukausittain toimitusjohtajalle ja vaivaishoitohallitukselle tehdä tili viimeistään seuraavan kuukauden 8 päivänä.»

Työ- ja vaivaistalon johtajana on vuoden varrella toiminut eversti-luutnantti Gustaf Mälart ja emännöitsijän tehtäviä on hoitanut neiti H. Kempe.

Vaivaistalon sairaalain lääkärinä on vuonna 1909 toiminut ylimäär. professori Ernst Ehrnrooth. Papilliset toimitukset on työ- ja vaivaistalossa hoitanut pastori E. Murén, konttoritehtävät taas vuoden alkupuoliskolla konttoristi Fr. Rosendahl ja vuoden jälkipuoliskolla neiti Anna Grönblom.

Asiain luku ja
laatu y. m.

Vaivaishoitohallitus on vuoden varrella pitänyt 21 varsinaista ja 5 ylimääräistä kokousta. Näissä on hallitus käsitellyt kaikkiaan 1,954 asiaa, joista 1,516 on ollut toimitusjohtajan valmistelemia avustusasioita ja 438 kirjeasioita.

Taulusta 1 saa katsauksen toimitusjohtajan toimintaan vuonna 1909. Toimitusjohtajan kaikkiaan käsittelemiä asioita (paitsi edellä mainittuja hänen valmistelemiaan avustusasioita) on 13,130.

Suoranaista avustusta saaneiden sekä kaupunkiin elätteelle annettujen köyhäin silmälläpitoa varten on kaupunki samoinkuin ennenkin ollut

jaettuna 9 piiriin, joista kukin on ollut hallituksen jonkin jäsenen valvonnan alaisena.

Vaivashoitohallituksessa palvelevat tarkastajat ovat avustaneet vaivashoitohallitusta ja toimitusjohtajaa vaivaisapua vaivaistalon ulkopuolella saaneiden henkilöiden olosuhteiden tarkastamisessa sekä muutoin hankki-neet tietoja kunnan hätääkärsivistä ja erittäinkin alaikäisistä, jotka eivät ole kotonaan saaneet tarpeellista hoitoa.

Vaivashoitohallituksen toimesta vuonna 1909 hoidetuista, elätetyistä ja rahalla avustetuista on ollut: Avustettujen
koko lukumäärä.

	1909.	1908.	1907.	1906.	1905.
a) Työ- ja vaivaistaloon otettuja	1,239	1,187	1,065	920	849
b) Elänteelle annettuja	625	606	592	562	572
c) Kotonaan suoranaista avustusta saaneita ¹⁾	1,274	1,266	1,194	1,067	852
d) Vaivaistalosta erillään olevissa mie-lisairaaloissa, aistivialliskouluissa ja turvakodeissa hoidettuja	105	95	119	117	112
e) Vaivaistalosta erillään olevissa sai-raaloissa (lukuunottamatta Marian, Greijuksen ja Humaliston sairaaloita sekä Sörnäsän sairastupaa) hoidettuja	353	432	420	533	440
f) Lahjoitettujen rahastojen koroista avustusta nauttavia	72	72	73	73	73
Yhteensä	3,668	3,658	3,463	3,272	2,898

Kaikista 625:stä Helsingin kaupungin vaivashoidon vuonna 1909 elänteelle antamista henkilöistä oli:

	15 vuotta vanhempia.	15 vuotta nuorempia.	Yhteensä.
Elänteellä kaupungissa	28	133	161
„ maaseudulla	216	248	464
Yhteensä	244	381	625

Vastaavat luvut vuodelta 1908 olivat:

	15 vuotta vanhempia.	15 vuotta nuorempia.	Yhteensä.
Elänteellä kaupungissa	36	140	176
„ maaseudulla	194	236	430
Yhteensä	230	376	606

¹⁾ Ottamatta lukuun avunsaajain perheitä (miestä tai vaimoa ja lapsia).

Maaseudulle elätteelle annetuista oli sijoitettuina:

Kirkkonummen pitäjään	69
Vihdin ”	58
Espoon ”	80
Siuntion ”	37
Sipoon ”	95
Nurmijärven ”	16
Helsingin ”	44
Tuusulan ”	18
Lohjan ”	1
Erinäisiin muihin kuntiin	46
Yhteensä	464

Näistä kuoli (5 miestä ja 5 naista)	10
täytti 15 vuotta	15
omaiset ottivat hoitoonsa	4
otettiin vaivaistaloon	22

Helsingin kaupungin muilla paikkakunnilla ylläpitämien köyhäin tarkempaa silmälläpitoa ovat 5 kunnassa hoitaneet vaivashoitohallituksen sitä varten ottamat asiamiehet. Näinä ovat vuoden varrella toimineet:

Espoon pitäjässä: neiti Matilda Bergström,
Helsingin pitäjässä: neiti Linda Forsström,
Kirkkonummen pitäjässä: entinen siltavouti K. A. Lönnqvist,
Vihdin pitäjässä: ylikonstaapeli G. Grönberg ja
Tuusulan pitäjässä: tarkastaja A. Johansson.

Näiden asiamiesten palkkio on vaihdellut 100 ja 150 markan välillä vuodessa, riippuen elätteelle annettujen luvusta eri paikkakunnilla. Asiamiesten velvollisuutena on:

1:ksi) hankkia tietoja sellaisista henkilöistä kunnassa, jotka ovat halukkaat elätteelle ottamaan lapsia ja iäkkäämpiä vaivashoitolaisia Helsingin kaupungista, sekä antaa lausuntonsa näiden henkilöiden sopivaisuudesta hoitajan tehtävään ja vaaditusta palkkiosta;

2:ksi) vähintään kerran joka kolmas kuukausi, mutta useamminkin jos asianhaarat niin vaativat, käydä jokaisen Helsingin vaivashoidon pitäjään elätteelle antaman lapsen ja iäkkäämmän vaivashoitolaisen luona ottamassa selkoa heidän hoidostaan sekä tehdä näistä tarkastuksista lyhyet, vaivais-

hoitohallituksen vahvistaman kaavakkeen mukaiset muistiinpanot ja lähettää ne sitten Helsingin vaivaishoitohallitukselle;

3:ksi) tarpeen vaatiessa ottaa tehtävänsä laiminlyöneeltä hoitajalta heti pois huonosti hoidettu vaivaishoitolainen ja sijoittaa hänet toistaiseksi toisen henkilön huostaan; sekä

4:ksi) viimeksi mainitusta toimenpiteestä, samoin kuin myös hoidokin kuolemasta, vaikeasta sairaudesta tai hoidokkia kohdanneesta tapaturmasta viipymättä ilmoittaa vaivaishoitohallitukselle.

Suoranaista avustusta koteihinsa saaneista köyhistä oli:

Suoranaiset
avustukset.

	1909.	1908.	1907.	1906.	1905.
Henkilöitä, jotka 17 p:nä maaliskuuta 1879 annetun arm. asetuksen 2 §:n mukaan ehdottomasti olivat oikeutetut vaivaishoitoon	782	769	806	642	451
Muita, jotka olivat joutuneet sellaiseen puutteeseen, että vaivaishoitohallituksen oli täytynyt heille antaa satunnaista avustusta	492	497	388	425	401
Yhteensä	1,274	1,266	1,194	1,067	852

Helsingin kaupungin vaivaishoidon kustannuksella hoidettiin vuonna 1909 alla mainituissa laitoksissa, aistivalliskouluissa tai turvakodeissa seuraava henkilömäärä:

Erinäisissä
laitoksissa
hoidetut.

Lapinlahden mielenvikaisten keskuslaitoksessa	12
Pitkänien " "	6
Niuvanniemen " "	2
Käkisalmen mielenvikaisten turvalaitoksessa	14
Seilin " "	19
Perttulan tylsämielisten kasvatuslaitoksessa	3
Räckhalsin kaatuvatautisten kodissa	7
Vaajasalon kaatuvatautisten hoitolaitoksessa	1
Helsingin raajarikkoisten työkoulussa ja kodissa	3
Uudenkaarlepyyn raajarikkoisten työkoulussa	1
Kotivallin keuhkotautiskodissa	18
Nastolan parantolassa	1
Porvoon kuuromykkäinkoulussa	3

Pietarsaaren kuuromykkäinkoulussa	1
Mikkelin „	1
Turun „	4
Helsingin sokeainkoulussa	4
Kuopion sokeain työkoulussa	1
Myrskylän pahatapaisten poikain turvakodissa	4
Yhteensä	105

Vaivaistalosta
erillään olevissa
sairaaloissa
hoidetut.

Vaivaistalosta erillään olevissa sairaaloissa Helsingin vaivaishoidon kustannuksella hoidettujen henkilöiden lukumäärä oli:

	1909.	1908.	1907.	1906.	1905.
Yleisen sairaalan eri osastoilla	312	374	320	426	357
Muissa sairaaloissa	41	58	100	107	83
Yhteensä	353	432	420	533	440

Lahjoitettujen
rahastojen
koroilla avus-
tetut.

Erinäisten vaivaishoidolle lahjoitettujen, rahatoimikamarin hoitamien rahastojen korot on vaivaishoitohallitus jakanut 72 henkilön kesken, jotka maksuosotuksilla ovat rahatoimikonttorista nostaneet heille myönnettyt osuudet.

Nämä korkovarot on jaettu seuraavan laskelman mukaan:

Helmikuussa 1909 korkoa:

Aleksandran rahastosta	Smk	200: —
Wilhelm Elgin rahastosta	„	628: 81
Gustaf Hanellin rahastosta	„	317: 46
Hedvig Charlotta Gripenbergin rahastosta	„	683: 76

Toukokuussa 1909 korkoa:

Carl Sierckenin rahastosta	„	170: 95
Gustava Katharina Brobergin y. m. rahastoista	„	885: 24

Lokakuussa 1909 korkoa:

Maria Bergmanin rahastosta	„	610: 50*
--------------------------------------	---	----------

Joulukuussa 1909 korkoa:

Adolf Fredrik Sierckin rahastosta . . .	Smk	427: 65
Elsa Maria Lampan rahastosta	„	613: 12
Lisette Gardbergin rahastosta	„	61: 05
Yhteensä Smk		4,598: 54

Niiden henkilöiden lukumäärä, joita kertomusvuoden eri kuukausina on avustettu ruokavaroilla (ruoka-annoksilla työväenhyörykeittiöistä), sekä niiden henkilöiden lukumäärä, jotka ovat saaneet lääkkeitä vaivaishoidon kustannuksella, näkyy taulusta 1.

Erinäiset avustukset.

Kaikkiaan 124 kuollutta haudattiin vuoden kuluessa vaivaishoidon kustannuksella, niistä 114 Helsingin kaupungissa. Kustannukset nousivat Smk:aan 782: 80.

Kunnan osuus Myrskylän pahatapaisten poikain turvakodin hoidokkien kustannuksista oli vuonna 1909 Smk 111: 09 (v. 1908 Smk 123: 93, v. 1907 Smk 74: 41, v. 1906 Smk 96: 78 ja v. 1905 Smk 192: 50).

Myrskylän turvakoti.

Seuraava laskelma osoittaa vaivaishoidon tulot ja menot vuonna 1909: Vaivaishoidon tulot ja menot.

<i>Tulot.</i>	<i>Smk.</i>	<i>pää.</i>	<i>Smk.</i>	<i>pää.</i>
Säästöä vuodelta 1908	—	—	14,922	69
Vaivaistalon hoidokkien tekemistä töistä	9	70		
Työlaitoksen » » »	13,579	50		
Vaivaistalon maan tuotto	1,596	70		
Korvausta köyhäin ylläpidosta	27,419	07	42,604	97
Juoksevan tilin korko	—	—	92	30
Nostettu rahatoimikonttorista	—	—	493,700	—
Yhteensä Smk	—	—	551,319	96

<i>Menot.</i>	<i>Smk.</i>	<i>pää.</i>	<i>Smk.</i>	<i>pää.</i>
<i>1. Vaivaishoitohallitus.</i>				
Palkkaukset	11,800	—		
Tarkastajain palkkiot	5,149	98		
Tarkastusmatkain korvaus	440	25	17,390	23
Siirto	—	—	17,390	23

	<i>Smc.</i>	<i>hik.</i>	<i>Smc.</i>	<i>hik.</i>
Siirto	—	—	17,390	23
<i>2. a) Vairaistalo.</i>				
Palkkaukset	21,700	—		
Vaatetus	6,663	38		
Ruoka	51,179	65		
Lääkkeet	3,370	15		
Kalusto	1,564	62		
Tarveaineet	737	47		
Polttopuut ja valaistus	15,743	35		
Hevosenrehu	1,330	10		
Korjaustyöt	11,002	80		
Sekalaisia menoja	8,506	95	121,798	47
<i>b) Työlaitos.</i>				
Palkkaukset	3,720	—		
Polttopuut ja valaistus	1,031	47		
Ruoka	12,006	70		
Vaatetuskustannukset	2,232	79		
Tarveaineet	10,228	49		
Kalusto ja työkalut	352	34		
Uutteruusrahat	2,276	50		
Korjaustyöt	97	35		
Sekalaisia menoja	538	08	32,483	72
<i>c) Mielenvikaisten hoitolaitos.</i>				
Palkkaukset	23,087	50		
Vaatetus	11,370	67		
Ruoka	37,381	26		
Lääkkeet	3,098	21		
Kalusto	2,589	80		
Polttopuut ja valaistus	12,674	82		
Korjaustyöt	4,132	44		
Uutteruusrahat	425	—		
Sekalaisia menoja	2,778	09	97,537	79
<i>3. Laitoksen ulkopuolella olevien köyhien avustaminen.</i>				
Kaupunkiin ja maaseudulle elänteelle annetuista	66,473	88		
Siirto	66,473	88	269,210	21

	Smk	pää	Smk	pää
Siirto	66,473	88	269,210	21
Erinäisiin laitoksiin otetuista	5,319	43		
Sairaanhoitokustannukset	12,891	75		
Mielisairaiden hoitokustannukset	42,253	25		
Lääkkeet	14,451	30		
Suoranaisia avustuksia:				
a) vaivashoitoon ehdottomasti oikeutetuille				
henkilöille 89,036: —				
b) puutteenalaisille, jotka eivät ehdottomasti				
ole oikeutettuja vaivashoitoon . . . 34,140: —	123,176	—	264,565	61
4. Sekalaista.				
Hautauskustannuksia	782	80		
Tarverahoja	2,548	49		
Arvaamattomia menoja	7,956	97	11,288	26
Yhteensä menoja	—	—	545,064	08
Säästö vuoteen 1910.	—	—	6,255	88
Yhteensä Smk	—	—	551,319	96

Vaivashoidon menot, kuukausittain laskettuina, näkyvät taulusta 2.

Seuraava taulu osoittaa rahasäännön ja menojen välisen eron vuonna

1909:

	Määrärahat rahasäännön mukaan.	Menot.	Määrärahoja ylitetty.	Määrärahoja säästynyt.
Palkkaukset	11,800 —	11,800 —	— —	— —
Tarkastajain palkkio	7,000 —	5,149 98	— —	1,850 02
Tarkastusmatkain korvaus	800 —	440 25	— —	359 75
Vaivaistalo	118,760 —	121,798 47	3,038 47	— —
Työlaitos	33,320 —	32,483 72	— —	836 28
Mielenvikaisten hoitolaitos	92,975 —	97,537 79	4,562 79	— —
Elätteelleantokustannukset	65,000 —	66,473 88	1,473 88	— —
Erinäisiin laitoksiin otetuista	7,500 —	5,319 43	— —	2,180 57
Sairaanhoitokustannukset	14,000 —	12,891 75	— —	1,108 25
Mielisairaiden hoitokustannukset	40,000 —	42,253 25	2,253 25	— —
Lääkkeet	23,000 —	14,451 30	— —	8,548 70
Suoranaiset avustukset	130,000 —	123,176 —	— —	6,824 —
Sekalaisia menoja	12,650 —	11,288 26	— —	1,361 74
Yhteensä Smk	556,805 —	545,064 08	11,328 39	23,069 31

Vaivaishoidon menoihin oli 1909 vuoden menosäännössä osotettu 484,970 markkaa, mutta vuoden varrella myönsi valtuusto seuraavat lisämäärärahat:

Oulunkylän lastenkodin voimassapitoon . .	Smk	11,500: —	
Vaivaistalon mielisairaalan voimassapitoon .	„	6,200: —	17,700: —
Lisäystä vaivaistalon erinäisiin määrärahoihin	„	6,000: —	
S:n työlaitoksen erinäisiin määrärahoihin	„	3,000: —	
S:n mielisairaiden hoitolaitoksen erinäisiin määrärahoihin	„	6,000: —	
S:n elätteleentokustannuksiin	„	5,000: —	
S:n suoranaisiin avustuksiin	„	25,000: —	45,000: —
Greijuksen varasairaalan sisustamiseen mielisairaiden naisten hoitolaksi	„	— —	3,485: —
Vaivaishoitohallituksen kanslian haaraosaston järjestämiseksi Sörnäsiin sekä eräiden vaivaishoitohallituksen uusien virkailijain palkkaamiseen	„	— —	5,650: —
		Smk	71,835: —

Niinkuin edellä olevasta 1909 vuoden rahasäännön ja todellisten menojen välisen erotuksen osottavasta taulusta näkyy, on eräät 1909 vuoden määrärahat ylitetty yhteensä Smk:lla 11,328: 39. Sitä vastoin on eräissä muissa määrärahoissa syntynyt säästöä Smk 23,069: 31, joten koko määrärahasummasta on säästynyt Smk 11,740: 92.

Vaivaishoidon hallinnosta selkoa tehdessä on myös otettava huomioon ne korvaukset, mitkä vaivaishoito maaliskuun 17 päivänä 1879 annetun arm. asetuksen 28 §:n mukaan on saanut kantaa kruunulta, sekä muiden kuntain ja yksityisten suorittamat apumaksut ja korvaukset, niin myös työ- ja vaivaistalon tulot.

Kun tässä edellä luetelluista vaivaishoidon menoista, kaikkiaan Smk:sta 545,064: 08, vähennetään mainitut tuloerät Smk 42,604: 97, nähdään, että kunnan todelliset menot 1909 vuoden vaivaishoidosta olivat Smk 502,459: 11 (vuonna 1908 Smk 512,497: 93, vuonna 1907 Smk 426,503: 24, vuonna 1906 Smk 390,063: 98 ja vuonna 1905 Smk 346,515: 50).

Kustakin vaivaishoidon ylläpitämästä tai avustamasta henkilöstä oli kustannuksia vuotuisin keskimäärin:

1909	Smk 148: 60
1908	„ 140: 10
1907	„ 123: 16
1906	„ 119: 21
1905	„ 119: 57

Seuraava taulu osoittaa eri menojen välisen eron vuosina 1908 ja 1909:

	Menot.				Menot vuonna 1909 vuoteen 1908 verraten			
	1909.		1908.		lisään- tyneet.		vähän- tyneet.	
Palkkaukset	11,800	—	11,600	—	200	—	—	—
Tarkastajain palkkiot	5,149	98	5,550	—	—	—	400	02
Tarkastusmatkain korvaus	440	25	337	—	103	25	—	—
Vaivaistalo	121,798	47	114,270	89	7,527	58	—	—
Työlaitos	32,483	72	29,854	11	2,629	61	—	—
Mielenvikaisten hoitolaitos	97,537	79	99,551	83	—	—	2,014	04
Elätteelleantokustannukset	66,473	88	62,280	74	4,193	14	—	—
Erinäisiin laitoksiin otetuista	5,319	43	7,787	45	—	—	2,468	02
Sairaanhoitokustannukset	12,891	75	16,712	15	—	—	3,820	40
Mielisairaiden hoitokustannukset	42,253	25	41,216	90	1,036	35	—	—
Lääkkeet	14,451	30	18,226	75	—	—	3,775	45
Suoranaiset avustukset	123,176	—	116,065	—	7,111	—	—	—
Sekalaista	11,288	26	5,800	03	5,488	23	—	—
Yhteensä Smk	545,064	08	529,252	85	28,289	16	12,477	93

Kaupungin vaivaishoidon hallintoon ovat tietenkin myös vaikuttaneet vuonna 1909 vallinnut työttömyys sekä keuhkotaudin leviäminen kaupungin työväestön keskuudessa. Nämä seikat sekä työväenluokassa yhä yleisempinä esiintyvät hermo- ja mielisairaudet selittävät eräiden menojen kohoamisen vuonna 1909.

Kaupunginvaltuuston myönnytyksellä hädänalaisille työntekijöille Kunnan antamat
keväällä 1903 annettuja lainoja ei ole myöskään vuonna 1909 ensinkään lainat.
maksettu takaisin. Kun lainoista maksettiin takaisin vuonna 1903 Smk 2,078: —, vuonna 1904 Smk 514: — ja vuonna 1905 Smk 127: —, on niin-
muodoin kaikkiaan 584 lainasta, joiden summa oli Smk 26,844: —, 1909
vuoden loppuun maksettu takaisin kaikkiaan ainoastaan Smk 2,719: —, joten
maksamatta on edelleen Smk 24,125: —. 584 lainanottajasta on ainoastaan
30 kokonaan maksanut lainansa.

Taulussa 3 on erinäisiä tietoja vaivaishoidon ylläpitämisestä mielisairaista.

Työ- ja vaivaistalon johtajan kertomus.

Työ- ja vaivaistalon toiminnasta vuonna 1909 on sen johtaja antanut seuraavia tietoja:

Työ- ja vaivaistaloon on vuonna 1909 ollut otettuna kaikkiaan 1,239 henkilöä (1,187 henkilöä vuonna 1908), näistä:

	1909.	1908.	1907.
Vaivaistaloon ja sen eri sairausosastoille . . .	1,013	957	891
Työlaitokseen	226	230	174
Yhteensä	1,239	1,187	1,065

Vaivaistaloon ja sen eri sairausosastoille otetuista 1,013 henkilöstä oli:

Miehiä	453
Naisia	398
Lapsia	162
Yhteensä	1,013

Ikänsä mukaan ryhmittäytyivät nämä seuraavasti:

10 vuotta nuorempia	142
10 ja 20 vuoden välillä	47
20 „ 30 „ „	126
30 „ 40 „ „	169
40 „ 50 „ „	118
50 „ 60 „ „	130
60 „ 70 „ „	118
70 „ 80 „ „	113
80 „ 90 „ „	48
90 vuotta vanhempia	2
Yhteensä	1,013

Näistä oli syntynyt:

Helsingissä	172
muilla paikkakunnilla	841

Työlaitokseen otetuista 226 miehestä oli:

15 ja 20 vuoden välillä	8
20 „ 30 „ „	14
30 „ 40 „ „	40
40 „ 50 „ „	60
50 „ 60 „ „	50
60 „ 70 „ „	40
70 „ 80 „ „	12
80 „ 90 „ „	2
Yhteensä	226

Näistä oli syntynyt:

Helsingissä	52
muilla paikkakunnilla	174

Koko määrästä, 1,239:stä, kuoli vuoden varrella 116 (106 vuonna 1908), joista oli:

Miehiä	50
Naisia	46
Lapsia	20

Suurin lukumäärä yhdellä kertaa laitoksessa olevia oli	697
Pienin lukumäärä	604
Keskimäärä	659

Laitoksessa hoidettujen mielisairaiden lukumäärä vuonna 1909 oli 406 (403 vuonna 1908), joista oli:

Miehiä	173
Naisia	233

Näistä hoidettiin mielisairaalassa 389 (380 vuonna 1908).

Elätteellä oli yksityisten henkilöiden luona maaseudulla 82, niistä:

Miehiä	17
Naisia	25
Lapsia	40

Näistä oli mielisairaita 8 (5 miestä 3 ja naista). Mainituista 82 elätteellä olevasta otettiin laitokseen takaisin 22, niistä yksi mielisairas mies.

Muihin kuntiin kotiinlähetettyjä tai muiden kuntain asiamiesten poistamia oli 24, niistä:

Miehiä	10
Naisia	11
Lapsia	3

Laitoksen kirjoissa oli vuoden alussa 693 ja vuoden lopussa niinkään 693 hoidokkia.

Vuoden varrella vaivaistaloon ja sen eri osastoille otetut ovat olleet iäkkäitä, kivullosia, raihnaisia taikka mielenvikaisia henkilöitä sekä turvattomia tai huonosti hoidettuja lapsia, joita viimeksi mainittuja on jonkin aikaa pidetty laitoksessa ja sitten annettu elätteelle yksityisiin, hyväksitunnettuihin perheisiin, osin kaupunkiin ja osin maaseudulle, hoidettaviksi ja kasvatettaviksi.

Vaivaistaloon otettuja hoidokkeja on kykynsä mukaan käytetty työhön, mikä näkyy jo siitäkin, että suurimman osan kaikista uusista vuoden varrella tehdyistä vaatekappaleista ovat hoidokit valmistaneet, jota paitsi hoidokit niinkään ovat laitoksen vanhoja vaatekappaleita tarpeen mukaisesti pitäneet kunnossa. Vaivaistalon hoidokkien vuonna 1909 valmistamista uusista vaatekappaleista mainittakoon m. m. 522 lakanaa, 507 miehen ja 513 naisen paitaa, 294 pyyheliinaa, 216 patjanpäällystä, 226 päänaluspäällystä, 185 naisen pukua, 26 röijyä, 159 alushametta, 22 alusliiviä, 11 esiliinaa, 10 pehmustettua päällysnuttua y. m. Kaiken vaatteiden pesun, huoneiden puhtaanapidon y. m. ovat vaivaistalon hoidokit niinkään hoitaneet.

Tarkempia tietoja työlaitoksen toiminnasta vuonna 1909 saadaan tähän kertomukseen liittyvästä taulusta 4.

Ruuanpitoa laitoksessa on johtajan ja emännöitsijän silmälläpidon alaisena lähinnä hoitanut taloudenhoitajatar 4 palvelijattaren avustamana, sillä tuloksella että kustannus kunkin täysi-ikäisen henkilön ylläpidosta koko laitoksessa päivää kohti oli 41.82 penniä (40.5 penniä vuonna 1908). — Tarkempia tietoja ruuanpidosta työ- ja vaivaistalossa vuonna 1909 on taulussa 5.

Työ- ja vaivaistalon menot olivat vuonna 1909 kaikkiaan Smk 251,819: 98; vuonna 1908 ne olivat Smk 243,676: 83. Näistä tuli:

	1909.	1908.
Vaivaistalon osalle Smk	121,798: 47	114,270: 89
Työlaitoksen osalle „	32,483: 72	29,854: 11
Mielenvikaisten hoitolaitoksen osalle „	97,537: 79	99,551: 83
Yhteensä Smk	251,819: 98	243,676: 83

Vuosikustannus kustakin ylläpidetystä henkilöstä oli keskimäärin:

	1909.	1908.
Vaivaistalossa Smk	195: 19	198: 04
Työlaitoksessa „	143: 73	129: 80
Mielenvikaisten hoitolaitoksessa . . . „	250: 74	261: 98
Koko laitoksessa „	203: 24	205: 29

Hoitopäiviä oli vuonna 1909 kaikkiaan 240,536 (225,290 vuonna 1908), joista tuli:

	1909.	1908.
Vaivaistalon osalle	122,413	115,922
Työlaitoksen osalle	28,718	28,321
Mielenvikaisten hoitolaitoksen osalle . . .	89,405	81,047
Yhteensä	240,536	225,290

Keskimääräinen kustannus hoitopäivää kohti oli:

	1909.	1908.
Vaivaistalossa Smk	0: 99.5	0: 98.6
Työlaitoksessa „	1: 13.1	1: 05.4
Mielenvikaisten hoitolaitoksessa . . . „	1: 09.1	1: 22.8
Koko laitoksessa „	1: 04.7	1: 08.2

Henkilökuntaan on vuoden varrella, paitsi johtajaa, konttoriapulaista, saarnaajaa ja lääkäriä, kuulunut 1 emännöitsijä, 2 tutkinnon käynnyttä ja 4 tutkinnon käymätöntä sairaanhoitajatar ja 7 siivoojatar ja 1 renki vaivaistalossa, 1 tarkastusmies ja 2 vahtimestaria työlaitoksessa sekä 1 ylihoitajatar, 21 nais- ja 6 mieshoitajaa ynnä 2 yövärtijää mielenvikaisten hoitolaitoksessa ja 1 ylihoitajatar, 2 nais- ja 1 mieshoitaja sekä 1 keittäjätär ja 1 astiainpesijätär Greijuksen tilalla olevassa mielenvikaisten naisten turvakodissa.

Vuosi 1909 on laitoksessa kulunut mainittavitta muutoksitta missään suhteessa sekä järjestyksen ja työn mitenkään häiriytymättä. Hoidokkien

käytös ei myöskään ole antanut aihetta sanottavampiin muistutuksiin ja rankaisutoimenpiteisiin on harvoin tarvinnut ryhtyä.

Työ ja vaivais-
talon lääkärin
kertomus.

Sairaalan ja mielenvikaisten hoitolaitoksen toiminnasta on työ- ja vaivaistalon lääkäri antanut seuraavia tietoja:

a) *Sairaala.*

Sairaalassa on vuoden varrella hoidettu kaikkiaan 241 henkilöä, eli 132 miestä ja 109 naista. Sairaanhoidopäiviä oli kaikkiaan 30,351, päivittäinen keskimääräinen potilasluku oli 83.2 ja kutakin potilasta hoidettiin keskimäärin 125.9 päivää. Vuoden varrella otettiin sairaalaan 84 miestä ja 61 naista; vuodelta 1908 oli järellä 48 miestä ja yhtä monta naista.

Sairaalasta poistettiin:

Terveinä	26,	niistä 17 miestä,	9 naista
Parantuneina . . .	37	” 19 ”	18 ”
Parantamattomina .	54	” 28 ”	26 ”
Kuolleina	36	” 20 ”	16 ”
Yhteensä 153, niistä 84 miestä, 69 naista			

Vuoteen 1910 oli järellä . 88 ” 48 ” 40 ”

Polikliinista apua sai vuoden varrella kaikkiaan 792 työ- ja vaivaistaloon otettua henkilöä.

Hoitohenkilökunnan lukumäärä on vuoden varrella ollut sama kuin vuonna 1908 (2 sairaanhoitajataarta ja 4 siivoojataarta).

b) *Mielenvikaisten hoitolaitos.*

Vuoden varrella hoidettiin kaikkiaan 389 henkilöä, eli 164 miestä ja 225 naista kaikkiaan 89,325 sairaanhoidopäivänä (1908 vuoden vastaava luku oli 81,047), joten kutakin potilasta kohti tuli keskimäärin 229.6 hoitopäivää. Päivittäinen keskimääräinen potilasluku oli 244.7. Edelliseltä vuodelta oli järellä 92 miestä ja 147 naista. Vuoden varrella otettiin sairaalaan 150 henkilöä, eli 72 miestä ja 78 naista. Sairaalasta poistettiin 133 henkilöä, nimittäin 54 miestä ja 79 naista. Sipooseen sijoitettiin elätteelle

5 miestä ja 3 naista. Elänteelle annetuista on yksi mies täytynyt ottaa laitokseen takaisin. Kaikkiaan oli elänteelle annettuja vuoden lopulla 55. Vuoteen 1910 jäi järeille 110 miestä ja 146 naista.

Terveytyneinä . .	poistettiin	17 miestä, 12 naista
Parantuneina . .	„	8 „ 14 „
Parantamattomina	„	17 „ 41 „
Kuolleina . . .	„	12 „ 12 „

Sairaalaan on Pitkäreimen keskuslaitoksesta siirretty yksi mies ja yksi nainen; mainittuun keskuslaitokseen taas on siirretty yksi mies ja Lapinlahden keskuslaitokseen yksi mies ja yksi nainen.

Mielisairaiden hoitolaitoksessa lisääntyvän tilanpuutteen johdosta katsoi vaivashoitohallitus laitoksen lääkärin ehdotuksesta tarpeelliseksi kaupunginvaltuustolle esittää, että lastenkoti muutettaisiin pois vaivaistalon alueelta, jotta siten joutilaaksi tuleva huoneisto saataisiin käytettäväksi mielenvikaiden hoitoon. Maaliskuun 1 päivänä 1909 muutettiin lastenkoti Åggelbyn kartanoon. Tyhjentyneet huoneisto järjestettiin tylsämielisten naisten turvakodiksi.

Kun tilanpuute edelleen oli uhkaamassa, teki vaivashoitohallitus terveydenhoitolaatukunnan ehdotuksesta kaupunginvaltuustolle anomuksen kaupungille kuuluvan Greijuksen tilan päärakennuksen luovuttamisesta mielisairaiden hoitoon käytettäväksi. Ehdotus hyväksyttiin, minkä johdosta rakennus voitiin joulukuun 15 päivänä ottaa käytettäväksi mielenvikaiden ja tylsämielisten rauhallisten naisten turvakodiksi.

Mielisairaalan hoitohenkilökunta on käsittänyt 7 hoitajaa ja 24 alihoitajata. Ylihoitajattarena on edelleen toiminut neiti Augusta Bergström.

Vuodesta 1901 lähtien on työ- ja vaivaistalon mielisairaiden hoitolaitoksesta Sipoon pitäjään (ynnä rajakkaiseen Helsingin pitäjän Fastbölen kylään) elänteelle annettu mielenvikaisia kaikkiaan 141 henkeä (niistä 3 Helsingin pitäjään).

Tietoja Sipoon pitäjässä olevasta mielisairaiden siirtolasta.

Näistä annettiin elänteelle:

1901	19
1902	17
1903	19
1904	16
1905	13

1906	15
1907	17
1908	17
1909	8
	Yhteensä 141

Vaivaistalon mielenvikaisten hoitolaitokseen otettiin takaisin:

1902	4
1903	7
1904	9
1905	10
1906	13
1907	10
1908	10
1909	1
	Yhteensä 64

Koko hoidokkiluvusta, 141 henkilöstä, on vuonna:

1902 omaisten hoitoon otettu	1
1903 " " "	2
" karannut	1
" kuollut	1
1904 karannut	1
" kuollut	1
" otettu omaisten hoitoon	1
1905 kuollut	2
1906 otettu omaisten hoitoon	1
1907 " " "	1
" poistettu terveinä	3
1908 " "	1
" karannut	2
1909 otettu omaisten hoitoon	2
" kuollut	2
	Yhteensä 22

1909 vuoden päättyessä oli Sipooseen elätteelle annettuja . . .	53
" " " " Helsingin pitäjään elätteelle annettuja	2
	Yhteensä 55

Elänteelle annettuja, jotka edelleen ovat kirjoitettuina laitoksen sairaspäiväkirjaan ja tarpeen vaatiessa voidaan heti ottaa takaisin mielisairaalaan, pitää säännöllisesti silmällä kaksi tarkastusmiestä, joista toinen asuu Nickbyssä ja toinen Sipoon pitäjän Paipisten kylässä. Tarkastusmiehinä toimivat nykyään herrat A. Stenman ja G. A. Fält, ja on heillä palkkaetuina — paitsi vapaata asuntoa ja polttopuita — ensin mainitulla 1,500 ja jälkimmäisellä 1,200 markkaa vuodessa. Elänteelle annettujen ylläpidosta maksetaan 20—30 markkaa kuukaudessa.

Taulu 1. Taulu, joka valaisee erinäisiä puolia vaivaishoito-

Kuukausi.	Työ- ja vaivaistaloon lähetettyjen henkilöiden luku.									Marian ynnä Greijuksen ja Humaliston sairaaloihin lähetettyjen henkilöiden luku.				Yleiseen sairaalaan lähetettyjen henkilöiden luku.								
	Vaivaistaloon.			Sairaalaaan.		Mielisairaalaaan.		Työlaitokseen, miehiä.	Yhteensä.	Sisätautien os.	Kirurgiselle os.	Kuluttantos.	Yhteensä.	Sisätautien os.	Kirurgiselle os.	Lapsenpäästölaitokseen.	Lastensairaalaan.	Gynekol. os.	Silmätaut. os.	Yhteensä.		
	Miehiä.	Naisia.	Lapsia.	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Naisia.															
Tammikuu . . .	6	5	4	2	2	7	6	16	48	94	7	6	107	8	13	8	9	4	8	50		
Helmikuu . . .	3	6	12	7	12	3	10	15	68	71	8	8	87	8	9	9	2	2	7	37		
Maaliskuu . . .	8	2	8	5	5	9	9	5	51	77	10	16	103	10	8	13	5	2	2	40		
Huhtikuu. . . .	7	14	11	9	7	1	9	10	68	61	17	14	92	5	3	7	4	1	1	21		
Toukokuu . . .	1	9	13	8	—	5	5	4	45	64	18	2	84	4	5	4	6	2	—	21		
Kesäkuu	1	8	12	1	2	6	11	8	49	75	20	2	97	4	6	5	1	2	6	24		
Heinäkuu . . .	5	9	13	6	5	5	2	10	55	66	8	9	83	4	3	2	10	2	5	26		
Elokuu	4	4	6	2	4	6	5	10	41	73	12	2	87	1	2	4	5	2	2	16		
Syyskuu	3	5	13	2	3	11	8	9	54	103	18	11	132	1	2	5	7	—	2	17		
Lokakuu	8	9	6	2	3	8	5	17	58	111	16	10	137	6	2	6	5	1	2	22		
Marraskuu . . .	7	12	21	11	4	9	5	28	97	106	17	12	135	3	1	6	2	1	4	17		
Joulukuu	7	7	5	5	1	6	7	12	50	85	8	10	103	4	4	8	4	1	—	21		
Yhteensä	60	90	124	60	48	76	82	144	684	986	159	102	1,247	58	58	77	60	20	39	312		

') Näitä tietoja on pantu kirjaan heinäkuun 1 päivästä alkaen, jolloin Sörnäsän haarakanslia avattiin.

hallituksen toimitusjohtajan toiminnasta vuonna 1909.

Kaiken kaikkiaan.	Annettujen varotusten luku.			Varattomuustodistuksen saaneiden henkilöiden luku.												Erinäisten evätyjen hakemusten luku).	Vairaishoidon kustantamien hautaus-ten luku.	Lääkkeitä saaneiden henkilöiden luku.	Ruokailupuja saaneiden henkilöiden luku.	Yömajalippuja saaneiden henkilöiden luku.	Parantoloihin lähetettyjen henki- löiden luku.	Alueeläkärin luo osotettujen henkilöi- den luku.	Diakonissalaitokseen.			T.rien Boijen ja Parviaisen lapsenpäästölaitokseen.			Eiran sairaalaan.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
	Yhteensä.	Naisille.	Miehille.	Yhteensä.	Vapautusta varten maksuista kor- keakouluihin ja oppilaitoksiin.	Eläkkeiden y. m. hakua varten.	Vapau- tusta varten veroista.		Köyhäinasiainajan y. m. puo- leen kääntymistä varten.	6	—	6	—	6	—								—	—	—	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Taulu 2. Helsingin vaivais-

	Tammi- kuu.	Helmi- kuu.	Maalis- kuu.	Huhti- kuu.	Touko- kuu.	Kesä- kuu.
Vaivaishoitohallitus.						
Palkkaukset	983 33	983 33	983 33	983 33	983 33	983 33
Tarkastajain palkkiot	416 65	416 65	516 65	454 15	416 65	529 15
Tarkastusmatkain korvaukset	— —	— —	70 50	25 50	— —	40 50
Vaivaistalo.						
Palkkaukset	1,788 32	1,788 32	1,788 32	1,788 32	1,858 32	1,788 32
Vaatetus	1,680 10	19 06	2,338 —	1,043 84	229 78	196 50
Ruoka ¹⁾	7,344 18	6,698 44	7,419 34	8,844 15	7,617 60	5,522 47
Lääkkeet	108 25	25 85	790 65	49 25	223 40	619 78
Kalusto	137 90	278 70	378 39	166 88	4 68	10 50
Tarveaineet	— —	31 75	496 50	— —	— —	— —
Polttopuut ja valaistus	3,468 20	3,799 60	248 —	3,728 85	597 —	1,151 25
Hevosrennu	41 25	65 —	205 50	540 35	— —	— —
Korjaustyöt	10 40	118 80	93 53	412 60	1,655 64	1,486 20
Sekalaiset menot	742 20	320 25	725 07	836 86	433 41	844 66
Työlaitos.						
Palkkaukset	310 —	310 —	310 —	310 —	310 —	310 —
Polttopuut ja valaistus	— —	275 —	— —	— —	— —	— —
Vaatetuskustannukset	241 90	78 72	1,166 55	93 75	— —	50 —
Tarveaineet	422 96	2,451 92	2,391 45	486 37	28 80	4 32
Kalusto ja työkalut	87 13	38 35	99 76	— —	22 50	— —
Uutteruusrahat	183 25	208 50	310 —	206 50	165 50	143 —
Korjaustyöt	— —	— —	18 —	— —	— —	— —
Sekalaiset menot	57 60	42 98	69 90	5 30	5 30	45 85
Mielenvikaisten hoitolaitos.						
Palkkaukset	1,755 —	1,740 —	1,915 —	1,885 —	1,915 —	2,045 —
Vaatetus	2,904 81	9 56	3,758 10	145 02	152 50	500 05
Lääkkeet	194 50	— —	567 11	129 90	89 —	623 15
Kalusto	14 85	66 75	157 84	7 —	127 63	1,401 —
Polttopuut ja valaistus	— —	5,887 25	— —	— —	1,931 65	1,177 50
Korjaustyöt	— —	— —	— —	— —	— —	2,378 03
Uutteruusrahat	25 —	25 —	25 —	35 —	35 —	70 —
Sekalaiset menot	146 60	490 60	172 40	177 48	60 75	177 45
Siirto	23,064 38	26,170 38	27,014 89	22,355 40	18,863 44	22,098 01

¹⁾ Myöskin työlaitoksen ja mielenvikaisten hoitolaitoksen.

hoidon menot vuonna 1909.

Heinä- kuu.	Elokuu.	Syyskuu.	Lokakuu.	Marras- kuu.	Joulu- kuu.	Yhteensä menoja.	Vuoden 1909 määrä- rahat.	Määrä- rahaa säästynyt.	Määrä- rahaa ylitetty.
983 33	983 33	983 33	983 33	983 33	983 37	11,800 —	11,800 —	— —	— —
370 82	333 32	370 82	358 32	333 32	633 48	5,149 98	7,000 —	1,850 02	— —
83 50	— —	83 —	22 —	— —	115 25	440 25	800 —	359 75	— —
1,858 32	1,888 32	1,788 32	1,788 32	1,788 32	1,788 48	21,700 —	21,760 —	60 —	— —
30 10	28 50	334 42	— —	598 28	164 80	6,663 38	6,000 —	— —	663 38
4,360 01	10,977 27	9,099 39	11,387 17	12,163 80	9,133 79	100,567 61	78,000 —	— —	22,567 61
162 45	23 85	157 38	584 54	20 70	604 05	3,370 15	4,000 —	629 85	— —
20 75	2 —	212 99	186 70	— —	165 13	1,564 62	2,500 —	935 38	— —
— —	— —	— —	205 17	— —	4 05	737 47	1,000 —	262 53	— —
171 —	674 89	6 50	32 30	113 —	1,752 76	15,743 35	12,500 —	— —	3,243 35
80 —	36 —	108 —	84 —	— —	170 —	1,330 10	1,500 —	169 90	— —
2,309 42	1,226 68	458 55	561 80	— —	2,669 18	11,002 80	6,000 —	— —	5,002 80
538 70	654 85	427 10	557 85	411 55	2,014 45	8,506 95	6,000 —	— —	2,506 95
310 —	310 —	310 —	310 —	310 —	310 —	3,720 —	3,720 —	— —	— —
132 60	269 69	— —	— —	— —	354 18	1,031 47	1,500 —	468 53	— —
— —	— —	45 —	— —	535 62	21 25	2,232 79	2,500 —	267 21	— —
718 91	292 75	250 77	808 79	1,581 76	789 69	10,228 49	6,500 —	— —	3,728 49
— —	— —	9 70	16 20	28 75	49 95	352 34	500 —	147 66	— —
141 75	144 —	138 —	237 75	180 —	218 25	2,276 50	1,500 —	— —	776 50
— —	— —	— —	4 35	— —	75 —	97 35	500 —	402 65	— —
6 55	35 30	10 70	9 60	7 60	241 40	538 08	600 —	61 92	— —
2,160 —	1,985 —	1,930 —	1,860 —	1,855 —	2,042 50	23,087 50	21,890 —	— —	1,197 50
987 60	15 —	130 13	777 85	191 33	1,798 72	11,370 67	6,700 —	— —	4,670 67
— —	— —	198 70	444 15	132 —	719 70	3,098 21	3,000 —	— —	98 21
— —	106 25	58 50	67 65	— —	582 33	2,589 80	1,500 —	— —	1,089 80
2,451 75	459 35	— —	— —	— —	767 32	12,674 82	11,000 —	— —	1,674 82
500 55	— —	772 51	18 —	33 —	430 35	4,132 44	5,500 —	1,367 56	— —
— —	35 —	70 —	35 —	35 —	35 —	425 —	300 —	— —	125 —
25 50	609 75	162 64	114 75	224 75	415 42	2,778 09	2,400 —	— —	378 09
18,403 61	21,091 10	18,116 45	21,455 59	21,527 11	29,049 85	269,210 21	228,470 —	6,982 96	47,723 17

	Tammi- kuu.		Helmi- kuu.		Maalis- kuu.		Huhti- kuu.		Touko- kuu.		Kesä- kuu.	
Siirto	23,064	38	26,170	38	27,014	89	22,355	40	18,863	44	22,098	01
Laitoksesta erillään olevien köyhien avustaminen.												
Kaupunkiin ja maaseudulle elätteelle ane- tuista	3,148	85	6,583	30	5,794	—	4,704	80	5,891	95	5,311	05
Erinäisiin laitoksiin otetuista	150	—	275	—	273	93	892	50	450	—	150	—
Sairaanhoitokustannukset	18	20	81	—	1,015	10	471	65	708	15	1,029	60
Mielisairaiden hoitokustannukset	1,688	70	1,827	—	4,955	35	3,423	—	1,620	—	1,605	—
Lääkkeet	804	20	3,066	60	1,813	45	555	65	1,611	90	551	30
<i>Suoranaisia avustuksia:</i>												
a) vaivaishoitoon ehdottomasti oikeutetuille henkilöille	7,026	—	7,170	—	7,414	—	7,285	—	7,208	—	7,666	—
b) puutteenalaisille, jotka eivät ehdotto- masti ole oikeutettuja vaivaishoitoon . .	3,175	—	3,446	—	3,530	—	3,443	—	3,100	—	2,723	—
Sekalaista.												
Hautauskustannuksia	74	—	81	90	81	50	—	—	99	30	32	—
Kulunkeja	247	05	311	15	359	90	384	50	174	35	178	80
Arvaamattomia menoja	78	90	102	10	57	45	100	50	60	60	196	26
Yhteensä Smk	39,475	28	49,114	43	52,309	57	43,616	—	39,787	69	41,541	02
Lisämäärärahoja.												
Oulunkylän lastenkodin voimassapitoon	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vaivaishoidon lisämielisairaalaan s:n . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lisäystä työ- ja vaivaistaloa varten . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” työlaitosta varten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” mielisairaiden hoitolaitosta var- ten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” elätteelleantokustannuksiin	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” suoranaisiin avustuks.: a) 15,000:—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) 10,000:—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Greijuksen varasairaalan laittamiseksi mieli- sairaiden naisten hoitolaksi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vaivaishoitohallituksen kanslian haaraosas- ton perustamiseksi Sörnäsiin sekä vai- vaishoitohallituksen erinäisten uusien vir- kailijain palkkaamiseen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä Smk	39,475	28	49,114	43	52,309	57	43,616	—	39,787	69	41,541	02

Heinä- kuu.	Elokuu.	Syys- kuu.	Lokakuu.	Marras- kuu.	Joulu- kuu.	Yhteensä menoja.	1909 vuoden määrä- rahat.	Määrä- rahaa säästynyt.	Määrä- rahaa ylitetty.
18,403 61	21,091 10	18,116 45	21,455 59	21,527 11	29,049 85	269,210 21	228,470 —	6,982 96	47,723 17
4,829 80	3,361 03	6,463 50	4,888 45	5,026 05	10,471 10	66,473 88	60,000 —	— —	6,473 88
1,004 —	— —	240 —	500 —	517 —	867 —	5,319 43	7,500 —	2,180 57	— —
939 75	— —	770 —	780 45	29 25	7,048 60	12,891 75	14,000 —	1,108 25	— —
7,033 45	1,922 50	3,154 80	5,891 35	1,660 —	7,472 10	42,253 25	40,000 —	— —	2,253 25
1,017 85	751 80	653 80	773 75	764 —	2,087 —	14,451 30	23,000 —	8,548 70	— —
7,207 —	7,081 —	7,592 —	7,636 —	7,465 —	8,286 —	89,036 —	75,000 —	— —	14,036 —
2,289 —	2,212 —	2,302 —	2,520 —	2,452 —	2,948 —	34,140 —	30,000 —	— —	4,140 —
86 60	68 —	20 —	10 —	62 —	167 50	782 80	2,000 —	1,217 20	— —
432 67	43 95	54 95	81 45	174 85	104 87	2,548 49	2,000 —	— —	548 49
1,445 95	725 —	1,116 60	879 —	778 90	2,415 71	7,956 97	3,000 —	— —	4,956 97
44,689 68	37,256 38	40,484 10	45,416 04	40,456 16	70,917 73	545,064 08	484,970 —	20,037 68	80,131 76
— —	— —	— —	— —	— —	— —	Menot sisäl- tyvät vas- taavien osastojen kohdalle.	11,500 —	11,500 —	— —
— —	— —	— —	— —	— —	— —		6,200 —	6,200 —	— —
— —	— —	— —	— —	— —	— —		6,000 —	6,000 —	— —
— —	— —	— —	— —	— —	— —		3,000 —	3,000 —	— —
— —	— —	— —	— —	— —	— —		6,000 —	6,000 —	— —
— —	— —	— —	— —	— —	— —		5,000 —	5,000 —	— —
— —	— —	— —	— —	— —	— —		25,000 —	25,000 —	— —
— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	3,485 —	3,485 —	— —
— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	5,650 —	5,650 —	— —
44,689 68	37,256 38	40,484 10	45,416 04	40,456 16	70,917 73	545,064 08	556,805 —	91,872 68	80,131 76

Taulu 3. Tietoja Helsingin kaupungin vaivaihoidon ylläpitämistä mielisairaista henkilöistä kymmenvuotiskaudella 1900—1909.

Vuosi.	Työ- ja vaivaistalon mielisairaalassa hoidettuja.					Vaivaihoidon ylläpitämiä valtion laitoksissa.							Valtion laitoksista vaivaihoidon laitoksiin siirrettyjä.	Vaivaihoidon elätteelle antamia.		
	Vuoden alussa kirjoissa olevia.	Vuoden kuluessa vastaanotettuja.	Kaikkiaan vuoden kuluessa hoidettuja.	Vuoden kuluessa poistettuja.	Vuoden lopussa jäljellä olevia.	Lapinlahden keskuslaitoksessa.	Niuvaniemen keskuslaitoksessa.	Pitäniemen keskuslaitoksessa.	turvalaitoksessa.	Seilin turvalaitoksessa.	Käksälmen turvalaitoksessa.	Yhteensä.		Kaupunkiin.	Maaseudulle.	Yhteensä.
1900	116	58	174	58	116	14	3	5	18	19	59	1	4	24	28	
1901	116	50	166	69	97	20	3	9	18	19	69	5	5	46	51	
1902	97	74	171	52	119	23	4	6	17	19	69	4	6	60	66	
1903	119	90	209	80	129	28	4	14	17	20	83	13	9	78	87	
1904	129	80	209	62	147	29	4	9	17	19	78	4	11	80	91	
1905	147	109	256	91	165	25	3	12	18	17	75	7	12	91	103	
1906	165	99	264	87	177	21	3	16	18	16	74	13	14	86	100	
1907	177	160	337	126	211	24	2	17	19	16	78	2	16	97	113	
1908	211	169	380	141	239	14	2	9	19	16	60	4	13	102	115	
1909	239	150	389	133	256	12	2	6	19	14	53	2	9	98	107	

Taulu 4. Tietoja Helsingin kaupungin miesten työlaitoksen toiminnasta vuonna 1909.

	Päivätoiden luku.	Tulot hoidokkien päivätoista, tarveaineet siihen luettuina.						Keskiarvo päivätyötä kohti.
		Rahatuloja.	Työlaitokseen tehtyjä töitä.	Vaivais-taloon tehtyjä töitä.	Mielisairaallalle tehtyjä töitä.	Yhteensä.		
		Smk.						
Sepäntöypaja	1,479	2,180 48	224 15	422 50	150 —	2,977 13	2 01	
Suutarintöypaja	4,054 ¹⁾	6,642 25	286 —	962 50	441 75	8,332 50	2 06	
Räätälintöypaja	1,050	340 —	692 50	89 70	200 25	1,322 45	1 26	
Puusepäntöypaja	2,439	868 62	248 —	1,032 25	400 75	2,549 62	1 05	
Maalarintöypaja	2,580	2,450 50	542 60	1,212 90	510 85	4,716 85	1 83	
Sekalaisia töitä	10,931	1,097 65	35 —	4,560 90	576 50	6,270 05	— 57	
Yhteensä	22,533	13,579 50	2,028 25	8,280 75	2,280 10	26,168 60	1 16	

¹⁾ Kaupungin kansakouluihin on toimitettu 1,087 paria nahkakengiä, arvoltaan Smk 6,007:50.

Taulu 5. Tietoja Helsingin kaupungin työ- ja vaivaistalon ruuanpitoon toimitetuista, ostetuista ja laitoksen maa-alueelta korjatuista tuotteista vuonna 1909.

	Maitoa.	Ruisjauhoja.	Lesijauhoja.	Puuro- jauhoja.	Vehnä- jauhoja.	Suurimoja.			Lihaa.	Herneitä.	Sikojä.	Perunoita.	Siirappia.	Suola- siakkaa.	Voita.	Kaalin- kupuja.	Porkkanoita.	Maitaita.	Smk.	
	litr.	kg.	kg.	kg.	kg.	hl.	hl.	kg.	kg.	hl.	kpl.	hl.	kg.	kg.	kg.	kpl.	hl.	hl.	kg.	
Säästöä vuodelta 1908.	—	1,845	250	4	50	7	2	150	—	5	79	780	180	6,000	85	—	10	15	115	9,195 20
Osin toimitettu, osin os- tettu vuonna 1909. . . .	230,873	71,875	18,850	8,609	1,935	177	23	5,684	26,148.2	107.75	—	3,451.83	280	23,848	2,066.42	—	1	—	7,823	96,246 05
Sekalaisia vähäisiä elintar- peita ja ylimääräistä kes- titystä vuoden kuluessa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	—	—	—	1,400	30	25	—	2,029 06
Korjattu vaivaistal. v. 1909	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	379 —
S:n sekalaisia vihanneksia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50 —
Ruuanpitoon käytetty (19 kuollut)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	—	—	—	—	—	—	—	—	1,790 —
Taloudenhoitajattaren ja 4 palvelijattar. palkkaukset	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,292 50
Yhteensä	230,873	73,720	19,100	8,613	1,985	184	25	5,834	26,148.2	112.75	50	4,257.83	460	29,848	2,151.42	1,400	41	40	7,938	111,981 81
Siittämällä tullut lisää por- saita	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	78	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vähenee myytyjen 75 sian sekä jätteiden hinta . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75	—	—	—	—	—	—	—	—	1,519 75
Yhteensä Smk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	110,462 06
Säästöä vuoteen 1910.	580	930	150	130	100	225	1.75	170	145	2	53	1,150	50	9,150	—	—	20	20	125	9,865 94
Yht. kustannuksia Smk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100,596 12

Muist.: Vuonna 1909 jaettiin kaikkiaan 240,536 täyttä päiväannosta seuraavasti:

Työ- ja vaivaistalossa	122,413
Työlaitoksessa	28,718
Mielenvikaisten hoitolaitoksessa	89,405
	240,536

Täyden päiväannoksen kustannus oli koko laitoksessa 41.82 p:ää.